

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

КН.НОИР.П.0718 – окончателен

1. ОБЩО ОПИСАНИЕ	
<i>Приоритетна ос № и наименование</i>	2. Образование и учене през целия живот
<i>Инвестиционен приоритет № и наименование</i>	10ii: Подобряване на качеството и ефикасността и достъпа до висшето и равностойното на него образование с цел увеличаване на участието и подобряване на равнищата на образование, особено за групите в неравностойно положение
<i>Специфична цел № и наименование</i>	4: Повишаване на квалификацията на научноизследователския състав и участие на млади докторанти в научни изследвания
<i>Наименование</i>	ПОДКРЕПА ЗА РАЗВИТИЕТО НА ДОКТОРАНТИ, ПОСТДОКТОРАНТИ, СПЕЦИАЛИЗАНТИ И МЛАДИ УЧЕНИ – Фаза 1
<i>Кратко описание и аргументация за изпълнение</i>	<p>Специфичната цел е насочена към развитие на човешките ресурси, ангажирани в сферата на науката. Целта е да се повиши квалификацията на персонала в сферата на НИРД, да се гарантират достатъчно висококвалифицирани лица, завършили висше образование, с практически опит в областта на изследванията и привличане на изследователи от чужбина за научни изследвания. Друга цел е да се насърчи интереса на децата, младежта и обществеността към научните изследвания и резултатите от тях.</p> <p>Целенасочените дългосрочни инвестиции в развитието на човешките ресурси в сферата на науката спомагат за повишаване качеството на научните изследвания и подготовката на висококвалифицирани специалисти, което ще стимулира икономическия растеж.</p> <p>Слабостите, които имат отношение към квалификацията на заетите в изследователския сектор, следват модел свързан с ниска мотивация и заплащане, непривлекателност на професията, неадекватни критерии за професионално и кариерно развитие.</p> <p>Важен елемент в развитието на изследователя е способността му за мобилност, за обмяна на идеи и изграждане на професионални контакти – неформално развитие на неговия потенциал.</p> <p>Дейностите по тази специфична цел ще допълват инвестициите по приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“. Тези дейности ще доведат до привличане на водещи изследователи и изобретатели, млади учени, докторанти, постдокторанти и специализанти чрез осигуряване на конкурентно възнаграждение, възможности за професионално развитие и мобилност, подходяща работна среда и модерна инфраструктура в центровете за върхови постижения, в центровете за компетентност, както и в другите подкрепени инфраструктурни звена, лаборатории и</p>

КН.НОИР.П.0718 – окончателен

производствени центрове.

Интервенциите ще доведат до следното:

1. Повишаване на квалификацията на работещите в сферата на НИРД, чрез подкрепа на участието им на национални и международни научни форуми и обучения.
2. Укрепване на потенциала на младото поколение да извършва изследователски дейности, чрез инвестиции в образователни програми, ориентирани към научните изследвания.
3. Привличане на учени от чужбина (включително български изследователи с дългогодишен практически опит), чрез създаването на благоприятни условия за работа в областта на научните изследвания.
4. Подкрепа сферата на НИРД да стане по-привлекателна като избор на кариера чрез стимулиране на интереса на учащите към научните изследвания.

Изпълнението на горепосоченото ще доведе до общо увеличение на качеството на човешките ресурси в сферата на НИРД, което ще способства за увеличаване на изследователските постижения и на ползите от тях за обществото в областите, подкрепяни в рамките на приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“.

Чрез инвестиционния приоритет се цели повишаване на качеството на висшето образование и подобряване на условията за заетост в сферата на НИРД. Чрез мерките ще се изпълни Препоръката на ЕК за модернизиране на висшето образование. Ще се подпомагат висшите училища за въвеждане на нови и иновативни форми на преподаване, електронно обучение, гъвкави модели на обучение. Ще бъдат предприети мерки като въвеждане на финансови стимули, трансфер на добри практики, насърчаване на приложната ориентация, както и на въвеждането на международни критерии, които да гарантират в края на периода /2020 г./ възможността български висши училища да заемат челни места в европейски класации. Повишаването на качеството на висшето образование ще доведе до по-добра реализация на пазара на труда на завършващите младежи. Ще се създадат условия за превръщането на университетите в съвременни центрове на знанието, обединяващи основните компоненти на триъгълника на знанието: **образование – наука – иновации**. Ще се насърчи изграждането на съвместни научни кампуси между географски близки университети, които да създадат

КН.НОИР.П.0718 – окончателен

	<p>обща експериментална среда за студенти и докторанти за провеждане на различни изследователски задачи, тестове и опити. Също така ще бъдат подобрени интегриращи връзки между образование – наука – бизнес на основата на принципите на иновативно докторантско обучение.</p> <p>Изграждането на икономика, основана на знанието, като дългосрочна цел на ЕС в това число и приоритетите в стратегия Европа 2020, налагат сериозна интервенция в развитието на научноизследователския сектор, насочена към преодоляване на съществуващите проблеми. Предлагащата операция е в съответствие конкретно с една от целите на стратегията Европа 2020, а именно – 3% от БВП на ЕС следва да бъде инвестиран в научноизследователска и развойна дейност. Тя е и отговор на една от предложените инициативи от ЕК, страните-членки да се съсредоточат върху политиката за научноизследователска и развойна дейност и за иновации. Укрепването на българския научен потенциал чрез допълнителни средства към предоставеното от държавния бюджет за подкрепа на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени представлява важен инструмент при решаването на идентифицираните предизвикателства в сектора.</p>
Демаркация	<p>Предвидената операция ще се изпълнява в съответствие с принципа на допълняемост като едновременно ще надгради резултатите от успешно реализираните операции за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001/07/3.3-02 „Подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени”, BG051PO001-3.3.04 „Подкрепа за развитието на докторанти, пост-докторанти, специализанти и млади учени” – фаза II и BG051PO001-3.3.06 „Подкрепа за развитието на докторанти, пост-докторанти, специализанти и млади учени” - фаза III. До момента в проекти по трите операции са били включени 6117 лица от целевата група.</p> <p>Предвид, че всички проекти по тези операции имат продължителност между 24 и 36 месеца и целевите групи участват в различни по вид дейности в един проект, при отчитане на индикаторите в годишния доклад, Министерство на образованието и науката взема предвид участниците в дадени дейности през изтеклата година и ги отбелязва с натрупване към отчетените стойности от минали години.</p> <p>Анализът на МОН показва, че висшите училища и научни организации проявяват голям интерес към гореописаните</p>

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

КН.НОИР.П.0718 – окончателен

	операции и по тази причина отново се предоставя възможност за изпълнение на проекти с подобна тематична насоченост.
Продължителност	2016 – 2019 г.
Териториален обхват	Дейностите ще се изпълняват на територията на Република България, на територията на държавите – членки на Европейския съюз, както и на територията на държави извън Европейския съюз.
Начин на реализация	Процедура на подбор на проекти, съгласно чл. 11, ал. 1 от ПМС № 107 от 10.05.2014 г.
Бюджет до (в лева)	10 111 000 лева
2. СПЕЦИФИЧНИ КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ	
Допустими бенефициенти (водещи организации и партньори)	<p><u>Допустими кандидати:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Висши училища, създадени в съответствие с разпоредбите на Закона за висшето образование; • Българската академия на науките; • Селскостопанската академия; • Националните центрове по проблемите на общественото здраве, акредитирани да обучават докторанти; • други научни организации, акредитирани да обучават докторанти. <p><u>Допустими партньори:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Висши училища, създадени в съответствие с разпоредбите на Закона за висшето образование; • Българската академия на науките; • Селскостопанската академия; • Националните центрове по проблемите на общественото здраве, акредитирани да обучават докторанти; • Представителни студентски организации; • Организации с нестопанска цел, регистрирани по закон, с дейност в областта на науката; • Работодатели; • Национално представителни организации на работниците и служителите, признати от Министерския съвет по реда на Кодекса на труда.
Изисквания към бенефициентите (водещи организации и партньори) (ако е приложимо)	1. За кандидатстване по Дейност 4 – „Развитие на капацитета и мотивиране на млади специалисти – докторанти, пост-докторанти, специализанти и млади учени в научния сектор”, висшите училища, Българската академия на науките, Селскостопанската академия, националните центрове по проблемите на общественото здраве и други научни организации трябва да са получили при програмната акредитация последна валидна оценка от 8,00 до 10,00 на съответната научна специалност, съгласно

КН.НОИР.П.0718 – окончателен

	<p>изискванията на чл. 80, ал. 2 от Закона за висшето образование.</p> <p>2. Изборът на партньори, които извършват стопанска дейност, следва да бъде извършван по открит, прозрачен, в достатъчна степен публичен, недискриминационен и безусловен начин. Когато тези субекти упражняват и стопански дейности, финансирането, разходите и приходите от тези стопански дейности трябва да се отчитат отделни аналитични сметки за тяхната икономическа дейност. Съотношението на двата вида дейности (стопански и нестопански) и на техните разходи, финансиране и приходи следва да бъде ясно обособено.</p>
Допустими дейности	<p>1. Мобилност с цел провеждане на научни изследвания и свързани с тях дейности на студенти, докторанти, пост-докторанти, специализанти, млади учени и изследователи от чуждестранни европейски университети и изследователски центрове в България, включително като допълнително финансиране по други програми за мобилност в рамките на и извън ЕС;</p> <p>2. Популяризиране на науката и научните изследвания чрез провеждане на информационни кампании, кръгли маси, демонстрационни дни, излъчване на телевизионни клипове и репортажи и др.</p> <p>3. Квалификация, продължаващо обучение и кариерно развитие на заетите в сферата на науката, чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> • осигуряване на обучения за придобиване на умения и компетенции в сферата на академичното писане, проектната дейност и други необходими на младите изследователи, вкл. преподаватели във висши училища; • семинари, курсове, стаж в научни организации в България и чужбина; <p>4. Развитие на капацитета и мотивиране на млади специалисти – докторанти, пост-докторанти, специализанти и млади учени в научния сектор;</p> <p>5. Развитие на партньорски мрежи между български и чуждестранни учени, изследователи, докторанти, пост-докторанти, специализанти, млади учени и учители за провеждане на научни изследвания;</p> <p>6. Създаване на изследователски потенциал и на благоприятни условия за провеждане на научни изследвания, включително чрез привличане на учени от други държави, в качеството им на ментори на млади учени, или отваряне на позиции за български учени, които са били на работа в чуждестранни научни организации;</p> <p>7. Разпространение на научните резултати, вкл.</p>

КН.НОИР.П.0718 – окончателен

	<p>организиране на национални и международни научни форуми (конференции, семинари, симпозиуми, конгреси, летни училища, състезания);</p> <p>8. Подкрепа за участие в международни научни форуми и за научни публикации в международно признати списания;</p> <p>9. Осигуряване на достъп до научни съоръжения, специализирана апаратура и оборудване, бази данни и научна информация, както и прилагане на специализиран софтуер в дейността на младите учени;</p> <p>10. Подкрепа за участие в различни форми на изследователска дейност извън научната организация на докторанти, специализанти и млади учени – напр. участие в теренни проучвания, експериментални дейности и др. в страни от и извън ЕС;</p> <p>11. Подпомагане на организирането и провеждането на обучения:</p> <ul style="list-style-type: none"> • с участието на утвърдени изследователи от чужбина за представителите на целевата група; • за подготовка и управление на научни международни проекти; • на докторанти, основано на принципите на иновативното докторантско обучение. <p>12. Провеждане на обучения свързани с трансфер на технологии и управление на интелектуалната собственост.</p> <p>Важно: Доставчиците на стоки и услуги, необходими за реализиране на дейностите по мярката ще бъдат избирани по реда на Закона за обществените поръчки или на Постановление № 118 на МС от 20.05.2014 г., въз основа на открити, прозрачни, в достатъчна степен публични, недискриминационни и безусловни процедури, като по този начин се гарантира, че закупуването на оборудване и предоставянето на услуги ще се извършва при пазарни условия, както и че на изпълнителите не могат да бъдат прехвърляни никакви непреки помощи.</p>
<i>Допустими целеви групи (крайни бенефициенти)</i>	Студенти, докторанти, постдокторанти, специализанти, млади учени и преподаватели във висши училища и научни организации
<i>Минимален размер на помощта (в лева, ако е приложимо) по операцията</i>	Не е приложимо
<i>Максимален размер на помощта (в лева, ако е приложимо) по операцията</i>	800 000 лв.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

КН.НОИР.П.0718 – окончателен

Съфинансиране от страна на бенефициента (ако е приложимо)	Не се изисква
Съответствие с нормативната уредба за регулиране на държавните помощи (ако е приложимо)	<p>Съгласно съдебната практика на Европейския съд, общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система, финансирано и контролирано от държавата, може да се счита за неикономическа дейност.</p> <p>Неикономическото естество на общественото образование по принцип не се засяга и от факта, че учениците или техните родители понякога трябва да заплатят такси за обучение или записване, които подпомагат оперативните разходи на системата. Тези финансови вноски често обхващат само малка част от реалните разходи за услугата и затова не могат да бъдат смятани за възнаграждение за предоставената услуга. Следователно те не променят неикономическия характер на общообразователната услуга, която се финансира предимно с публични средства. Тези принципи се прилагат спрямо обществени образователни услуги, като професионалното обучение, частните и обществените начални училища и детски градини, допълнителните преподавателски дейности във висшите училища, както и предоставянето на образование във висшите училища.</p> <p>Предвид гореизложеното, настоящата операция не попада в обхвата на приложимите разпоредби за държавни помощи.</p> <p>Изборът на партньори, които извършват стопанска дейност, следва да бъде извършван по открит, прозрачен, в достатъчна степен публичен, недискриминационен и безусловен начин.</p> <p>Когато тези субекти упражняват и стопански дейности, финансирането, разходите и приходите от тези стопански дейности трябва да се отчитат отделни аналитични сметки за тяхната икономическа дейност. Съотношението на двата вида дейности (стопански и нестопански) и на техните разходи, финансиране и приходи следва да бъде ясно обособено.</p> <p>Доставчиците на стоки и услуги, необходими за реализиране на дейностите по мярката ще бъдат избирани по реда на Закона за обществените поръчки или на Постановление № 118 на МС от 20.05.2014 г., въз основа на открити, прозрачни, в достатъчна степен публични, недискриминационни и безусловни процедури, като по този начин се гарантира, че</p>

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

КН.НОИР.П.0718 – окончателен

	закупуването на оборудване и предоставянето на услуги ще се извършва при пазарни условия, както и че на изпълнителите не могат да бъдат прехвърляни никакви непреки помощи.
<i>Допустими разходи</i>	<p>Предвидените разходи са в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1303/2013 и Регламент (ЕС) № 1304/2013 и ПМС № 119 от 20.05.2014 г.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Разходи за възнаграждения, вкл. осигурителните и здравноосигурителните вноски за сметка на осигурителя, на лица, пряко ангажирани с изпълнението на финансираните дейности. 2. Разходи за командировки (дневни, пътни и квартирни) на лицата, наети за изпълнението на проекта. 3. Разходи за командировки (дневни, пътни и квартирни) на целевата група. 4. Разходи за закупуване на материали и консумативи, необходими за изпълнението на дейностите по проекта, 5. Разходи за организиране и провеждане на мероприятия. 6. Разходи за участие в мероприятия. 7. Разходи за външни услуги (визуализация и публичност). 8. Разходи за организация и управление: <ul style="list-style-type: none"> - Разходи за възнаграждения на екипа, вкл. осигурителните и здравноосигурителните вноски за сметка на осигурителя. - Разходи за командировки на екипа. - Разходи за материали и консумативи, необходими за администрирането на проекта. <p>Издържката на едно лице от целевата група не може да надвишава 12 000 лева за пълния срок на изпълнение на проекта. Броят на участниците, умножени по тази сума не трябва да надхвърля общия бюджет на проекта.</p>
<i>Процент на прилагано „кръстосано финансиране“ до (ако е приложимо)</i>	Не е приложимо.
3. ИНДИКАТОРИ	
<i>За продукт</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Студенти включени в програми за мобилност - 500; • Млади учени до 34 г. вкл., получили подкрепа по ОП за дейности в сферата на НИРД (GOVERD плюс HERD) – 500; • Преподаватели във висши училища, включени в програми за повишаване на квалификация – 2 500.
<i>За резултат</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Новоназначени изследователи – докторанти, постдокторанти, специализанти, млади учени от България в научните организации, подкрепени от ОП – 18;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

КН.НОИР.П.0718 – окончателен

	<ul style="list-style-type: none"> • Дял на младите учени до 34 г. вкл., които участват в дейностите по ОП сред заетите в НИРД (GOVERD плюс HERD) – 14 %; • Дял на преподавателите във висши училища, от включените в дейности по ОП, получили удостоверение за успешно премината програма за повишаване на квалификацията - 80 %.
4. УПРАВЛЯВАЩ ОРГАН	
<i>Наименование</i>	Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“